

דָּבַר אַחַר מִי מָנָה עֵפֶר יַעֲקֹב וְגו', כָּל אֵינֹן
 - כָּל אֵלוֹ שִׁחְשׁוּבִים עֵפֶר, כְּמוֹ
 שֶׁבְּאַרְנוֹ. וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל,
 שִׁפְתוֹב הַיֵּשׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדָיו. רִבְעֵי
 יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. דָּבַר אַחַר
 מִי מָנָה עֵפֶר - אֵלוֹ מִצְוֹת שֶׁהֵם
 בְּעֵפֶר, בְּזָרִיעָה, בְּנֻטִיעָה,
 בְּקִצְיָה, וְהָרִי פְרֻשֵׁה הַחֲכָרִים.
 וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (ויקרא יא) בְּהִמְתָּךְ לֹא תִרְבִּיעַ. (אמר
 רבי אבא, בלק חכם היה בכשפיו בבלעם. פרט
 שלא ידע לכוון השעה לקלל).

וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר. וַיְדַבֵּר לֹא
 כְּתוּב. מַה זֶה וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ? רַבִּי
 חֲזִי אָמַר, הוּא הָיָה מְרִים קוֹל
 לְאוֹתוֹ מְדַבֵּר, וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ בְּלָעַם.
 וַיֹּאמֶר הִפָּה הַזֹּאת, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
 וְכֵה תְדַבֵּר, וְאִמְרָה הִיא מִמֶּנָּה.
 בֹּא וּרְאֵה, פִּינֹן שֶׁרְאָה בְּלָעַם
 שֶׁבְּכָל כִּשְׁפָיו וּבְכָל אוֹתוֹ דוֹרוֹן
 לֹא יָכַל לַעֲקֹר אֶת אוֹתָהּ כֹּה, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר וְאֲנֹכִי אֲקַרְהָ כֹּה, אֲעַקֵּר
 אֶת הַכֹּהֵה הַזֹּאת - אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: רִשְׁעֵ! אֶתָּה סְבוּר
 לַעֲקֹר אוֹתָהּ?! אֲנִי אֲעַקֵּר אוֹתָךְ
 מִשְׁלֹשׁוֹתֶיךָ. מַה כְּתוּב? וַיִּקֶּר
 אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר.
 אַחֲרַי כֹּה, פִּינֹן שֶׁרְאָה שְׁלֹא יָכַל,
 חֲזַר וַאֲמַר, וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ.
 וְלֹא אֲשִׁיבְנֵנוּ הִיָּה צְרִיף לוֹ לוֹמַר!
 אֲלֵא וַדָּאִי וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ לְאוֹתָהּ
 שִׁפְתוֹב עָלֶיהָ כִּי, וְכֵה תְדַבֵּר.
 אֵינִי יָכוֹל לְהַחֲזִירָהּ.

אָמַר בְּלָעַם: בְּשִׁפְתֵי דְרָגוֹת רְצִיתִי
 לְהַפְּנֵס בְּהֵם; רְצִיתִי לְהַפְּנֵס בְּהֵם
 מִדְּרָגַת יַעֲקֹב וְלֹא יָכַלְתִּי. רְצִיתִי
 לְהַפְּנֵס בְּהֵם מִצַּד אַחֲרֵי שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָכַלְתִּי. מַה הַטַּעַם?
 מִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם זֶה אוֹ זֶה לֹא נִקְשַׁר
 בְּמִינִים רְעִים. זֶהוּ שִׁפְתוֹב לֹא
 הֵבִיט אֹן בְּיַעֲקֹב וְגו'.

לְמַדְנֵנוּ, שִׁפְתֵי דְרָגוֹת הֵן: נַחֲשׁ
 וְקִסֵּם. כְּנֻגָדָן - עֲמַל וְאֹן. אָמַר
 בְּלָעַם: הָרִי וַדָּאִי נִמְצָאתִי כְּנֻגָד

דָּבַר אַחֲרֵי מִי מָנָה עֵפֶר יַעֲקֹב וְגו', כָּל אֵינֹן
 דְּחֻשְׁבִּין עֵפֶר, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.
 וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב הַיֵּשׁ מִסְפָּר
 לְגִדּוּדָיו. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָה (דף ר"א ע"א)
 דְּאוּקִימָנָא. דָּבַר אַחֲרֵי מִי מָנָה עֵפֶר, אֵינֹן
 פְּקוּדִין דְּאֵינֹן בְּעֵפֶר, בְּזָרִיעָה, בְּנֻטִיעָה,
 בְּחִצְיָה, וְהֵא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. וּמִסְפָּר אֶת
 רִבְעֵי, כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר (ויקרא יט) בְּהִמְתָּךְ לֹא תִרְבִּיעַ.
 (אמר רבי אבא, בלק חכים הוה בחרשיו בבלעם. פר דלא ידע לכוון שעתא
 ללטיא).

וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר. (במדבר כג) וַיְדַבֵּר לֹא כְּתִיב,
 מַאי וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ. רַבִּי חֲזִי אָמַר, הוּא
 הָוָה זְקִיף קָלָא לְגַבֵּי הַהוּא מְמַלֵּל, וַיֵּשָׂא מְשָׁלוֹ
 בְּלָעַם. וַיֹּאמֶר הֵאִי כֹה כְּמָה דְּכִתִּיב וְכֵה תְדַבֵּר,
 וְאִמְרָה מִנָּה הָוָה.

הָא חֲזִי, פִּינֹן דְּחֻמָּא בְּלָעַם דְּבְכָל חֲרָשׁוֹי וּבְכָל
 הַהוּא דוֹרוֹן, לֹא יָכַל לַאֲעַקְרָה הַהוּא כֹּה,
 כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר וְאֲנֹכִי אֲקַרְהָ כֹּה, אֲעַקֵּר לְהֵאִי
 כֹּה. אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רִשְׁעֵ, אֲנַתָּ
 סְבוּר לַאֲעַקְרָה לְהֵ, אֲנָא אֲעַקֵּר לָךְ מִשְׁלֹשׁוֹךְ,
 מַה כְּתִיב. וַיִּקֶּר אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם, כְּמָה
 דְּאֵתָּמַר. לְבַתָּר, פִּינֹן דְּחֻמָּא דְּלֹא יָכַל, הָדָר
 וְאָמַר, וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ, וְלֹא אֲשִׁיבְנֵנוּ מִיבְעִי
 לִיָּה. אֲלֵא וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ וַדָּאִי, לְהֵהִיא דְּכִתִּיב
 כֹּה, וְכֵה תְדַבֵּר. לִיתָּ אֲנָא יָכַל לְאַהֲדָרָה לְהֵ.
 אָמַר בְּלָעַם, בְּתַרְיִן דְּרָגִין בְּעֵינָא לְאַעֲלָא בְּהוּ.
 בְּעֵינָא לְאַעֲלָא בְּהוּ מִדְּרָגָא דְּיַעֲקֹב, וְלֹא
 יָכַילָנָא. בְּעֵינָא לְאַעֲלָא בְּהוּ מִסְטָרָא אֲחִרָא
 דְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יָכַילָנָא. מַאי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּשָׂמָא דָּא אוֹ דָּא, לֹא אֲתַקְשַׁר בְּזִינִין בִּישְׁיִן,
 הָדָא הוּא דְּכִתִּיב לֹא הֵבִיט אֹן בְּיַעֲקֹב וְגו'.

תַּאנָּא, תַּרְיִן דְּרָגִין אֵינֹן: נַחֲשׁ, וְקִסֵּם.
 לְקַבְּלֵהוֹן: עֲמַל, וְאֹן. אָמַר בְּלָעַם,

אלה - יעקב וישראל. און פנגד יעקב, שהוא קשור בנחש. עמל כנגד ישראל, שקשור בקסם. פיין שראה שלא זכ, אמר, ודאי לא הביט און בייעקב וגו'. מה הטעם? משום שה' אלהיו עמו וגו'.

ואם תאמר, באלה לא זכלתי, בקסם ונחש זכלתי - פתוב כי לא נחש בייעקב וגו'. ולא עוד, אלא שכל הפחות שלמעלה וכל מחנותיהם כלם, לא יודעים ולא מסתכלים בנימוסי המלך העליון עד ששואלים לשנים הללו - יעקב וישראל. ומה אומרים? מה פעל אל. אמר רבי אלעזר, כל הדברים הללו, כה אמר. והוא הרים קול כנגדה ולא ידע מהו, ולא נשמע פרט לקולו.

הן עם פלביא יקום וגו'. מי עם תקיף כמו ישראל. בשעה שמאיר הבקר, קם ומתגבר פארי לעבודת רבונם בכמה שירים, בכמה תשבחות. משתדלים בתורה כל היום, ובלילה לא ישכב וגו'. פשוטצה האדם לשכב על מטתו, מקדש את השם העליון, ממליכו למעלה ולמטה. כמה שומרי החקים מתקשרים לפנייהם בשעה שפותחים פיהם על משתם בשמע ישראל, ומבקשים רחמים לפני המלך הקדוש בכמה פסוקי רחמים.

רבי אבא אמר, הן עם פלביא יקום - עתידים העם הזה לקום על כל עמים עובדי כוכבים ומזלות פאריה גבור ותקיף, ויתנפלו עליהם. דרך כל האריות לשכב על טרפם, אבל עם זה לא ישכב עד יאכל טרף.

דבר אחר הן עם פלביא יקום - להקריב קרבנות ועולות לפני מלכם על גבי המזבח. ולמדנו, בשעה שהקרבן היה נשרף על

הא ודאי אשפחנא לקבלי דהני יעקב וישראל. און, לקבליה דייעקב, דאיהו קטיר בנחש. עמל, לקבליה דישראל, דאיהו קטיר בקסם. פיין דחמא דלא יכיל, אמר, ודאי לא הביט און בייעקב וגו'. מאי טעמא. בגין דיי אלהיו עמו וגו'.

ואי תימא, בהני לא יכילנא. בקסם ונחש יכילנא. פתיב פי לא נחש בייעקב וגו'. ולא עוד, אלא דכל חילין דלעילא, וכל משריין פלהו, לא ידעי ולא מסתכלי בנמוסא דמלפא עלאה, עד דשאלי להני תרי יעקב וישראל. ומאי אמרי. מה פעל אל. אמר רבי אלעזר, כל הני מלין, כה אמר, והוא ארים קלא לקבליה, ולא ידע מאי הוא, ולא אשתמע בר קליה.

הן עם פלביא יקום וגו', מאן עמא תקיפא כישראל. בשעתא דאתנהיר צפרא, קם ומתגבר פאריא, לפולחנא דמאריהון, בכמה שירין, בכמה תשבחות. משתדלי באורייתא כל יומא, ובלילה לא ישכב וגו'. פד בעי בר נש למשכב על ערסיה, מקדש שמא עלאה, אמליך ליה לעילא ותתא. פמה גרדיני נמוסין מתקשרין קמיייהו, בשעתא דפתחין פומהון על ערסייהו, בשמע ישראל. ובעאן רחמי קמי מלפא קדישא, בכמה קראי דרחמי.

רבי אבא אמר, הן עם פלביא יקום. זמינין האי עמא, למיקם על כל עמין עובדי כוכבים ומזלות, פאריה גיבר ותקיף, ויתרמי עלייהו. ארחייהו דכל אריוותא למשכב על טרפיהו, אבל עמא דא לא ישכב, עד יאכל טרף.

דבר אחר הן עם פלביא יקום, לקרבא קרבנין ועלוון קמי מלכהון, על גבי מדבחא.